Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

KIRSTEN HOLST

DEN HØJE MAND

AB 91-

Den høje mand

KIRSTEN HOLST

Den høje mand

Med tegninger af
ALBERT BERTELSEN

VEJLE SYGEHUS 1991

Skoene stod der hele dagen. Midt på skranken lige inden for døren til politistationen. De var blevet indleveret tidligt om formiddagen af en gammel mand, der fandt dem, da han gik sin sædvanlige morgentur ved stranden. Sko havde den gamle kaldt dem, men det var i virkeligheden sandaler. Et par slidte, men velpudsede brune lædersandaler størrelse 58. De var enorme! Folk, der kom for at anmelde tyverier, overfald eller veneriske sygdomme, og folk der kom for at indlevere hittegods, få fornyet jagttegn eller betale bøder, kort sagt alle, der havde ærinde på politistationen den dag, så dem og kommenterede dem. Det var ikke hver dag, man stødte på et par sandaler i den størrelse. Betjentene kiggede på dem, når de gik til og fra, og både kontorfolkene og kriminalpolitiet, der ellers holdt til i den anden fløj sivede i dagens løb gennem stationen for at se sandalerne. Selv politifuldmægtigene kom ned fra deres kontorer på første sal og gav deres besyv med. Den ene af dem, som var en lystig fætter, satte dem ned på gulvet, stak fødderne i dem med sko og det hele og slubrede et par gange frem og tilbage over gulvet, før han satte dem tilbage på skranken igen.

Skønt det stadig var en gåde, hvordan nogen kunne glemme eller forlægge et par sandaler af den størrelse, var ingen i tvivl om, hvem de tilhørte. De kunne kun være Den høje mands!

Sidst på eftermiddagen nåede rygtet om sandalerne tilmed den nye politimester, der sad på første sal i sit store kontor med tre fag vinduer og undrede sig over, hvad der i grunden foregik. Politimesteren skubbede de sager, han var ved at underskrive, til side, og gik ned på stationen for ved selvsyn at konstatere, om sandalerne virkelig var så store, som rygtet ville vide.

Det var de. Politimesteren betragtede dem imponeret, løftede først den ene så den anden, studerede dem, følte på dem og snusede til dem, før han satte dem fra sig igen.

„Fantastisk!“ sagde han. „Hvor kommer de fra?“

„Hittegods,“ sagde politikommissær Holm, og alle de andre politimænd, der havde forladt deres kortspil og samlet sig bag skranken, nikkede enigt.

„Har De nogen anelse om, hvis de er?“ spurgte han.

Holm smilede skævt. „Ja, det kan vist kun være Den høje mands.“

Politimesteren så fra ham til de øvrige mænd, der atter nikkede enigt. Han havde aldrig hørt om Den høje mand, og han følte sig pludselig fremmed og ny og sårbar. Men følelsen afløstes af vrede. Som var han den trettende fe, der ikke var bedt med til festen.

„Og hvem pokker er så Den høje mand?" spurgte han irriteret.

Mændene så på hinanden. Hvis man havde set Den høje mand, vidste man, hvem han var. Hvis ikke var der i grunden ikke noget særligt at fortælle. Den høje mand var Den høje mand, og andet var der ikke at sige om det.

„Han kommer nok selv efter dem, når han savner dem," sagde politikommissær Holm afledende, og alle så uvilkårligt hen mod de regnvåde ruder. Dagen før havde det været sommer med høj sol og stille vejr, i dag var det pludselig blevet efterår. Måske ville Den høje mand ikke savne sandalerne før næste sommer. „Ellers kan overbetjent Møller tage dem med til ham en af dagene. Han bor i nærheden," tilføjede Holm.

Den høje mand var født i 1922. Allerede som to-årig var han unormalt høj, og som syv-årig var han latterligt høj. Faktisk havde han været høj allerede ved fødslen, men ingen kaldet et spædbarn højt. Børn er lange, indtil de kommer på højkant. Og den høje mand havde været et meget langt barn. Han var 64 cm lang og vejede 5500 gram ved fødslen. Hans mor, der var over fyrre, da hun fik ham, havde fået hofteskred under svangerskabet og kom aldrig mere til at gå normalt, men både hun og faderen, der var endnu ældre, forgudede deres eneste barn, som de døbte Birger. Han var et nemt barn, der sov meget og kun græd, når han var sulten. Han brugte tilsyneladende al sin energi på at vokse. I begyndelsen kaldte moderen ham somme tider Lillebror, men faderen lavede det om til „Langebror". Det var den eneste vits, han i sit liv havde lavet, og når han fortalte den til andre, forklarede han den omhyggeligt. Langebro'r, ikke? Ligesom Langebro, fordi han er så lang. Langebror!

De var stilfærdige, venlige mennesker, så Den høje mand voksede op i et stilfærdigt og venligt hjem, der altid lugtede lidt af kat.

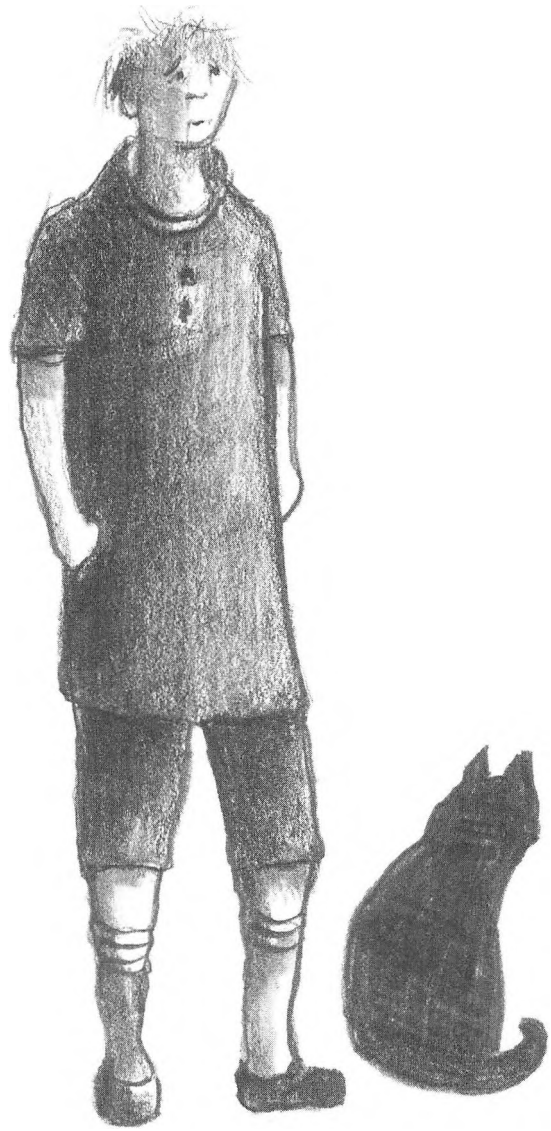
Hans far blev kaldt ligkusken. Han var kusk hos byens største vognmand. Betroet kusk. Han kørte mest hestedroske, men det var også ham, og kun ham, der kørte brudekareten og - vigtigst af alt - rustvognen.

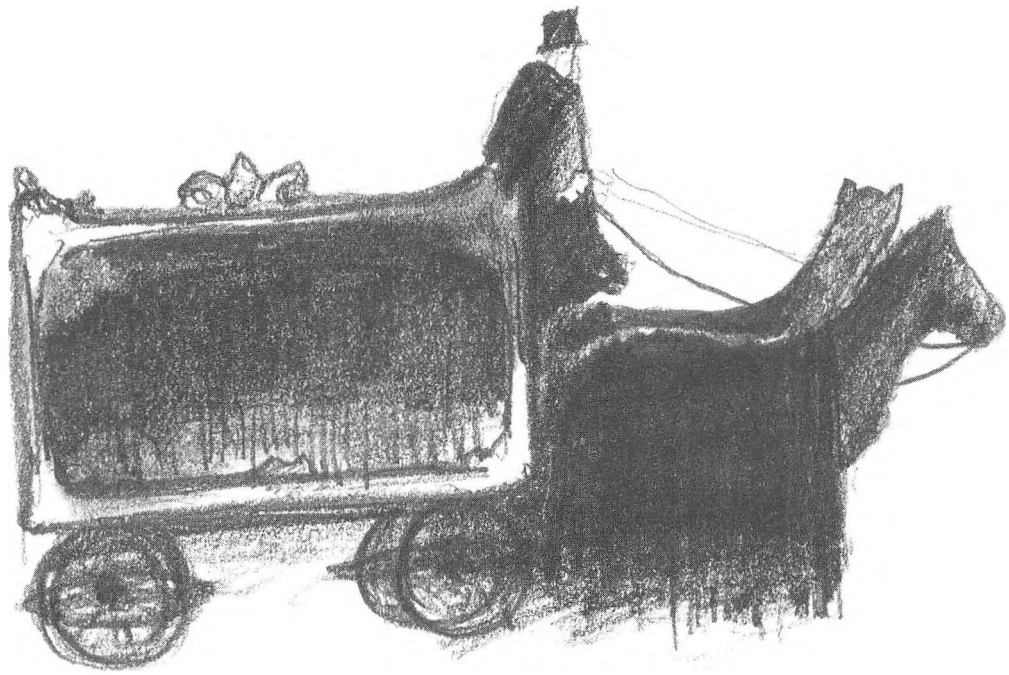
Ligvognen, som den hed i daglig tale, var hvidlakeret. Fra den skinnende hvide baldakin hang sorte silkedraperier med lange frynser, og vognen blev trukket af to kulsorte blankstriglede heste med lange haler og sorte frynsede silkedækkener. Højt oppe på bukken sad ligkusken med sit lange blege konkave ansigt iført en sort kavaj af fint klæde, høj sort hat, hvide handsker og nedadtrukne mundvige.

Når Den høje mand så ham sidde der, var han stolt over, at det var hans far. Han syntes, faderen var den flotteste mand og vognen den smukkeste vogn i verden, og han forestillede sig, at det måtte være en trøst for folk, der lå og skulle dø, at tænke på, at de så kom ud at køre i ligvognen. Så fornemt havde nok ingen af dem kørt, mens de levede.

Engang imellem løftede faderen ham op på bukken og lod ham få en køretur, men kun inde i gården, hvor folk ikke kunne se det. Børn hørte ikke hjemme på en ligvogn, forklarede han sønnen. Det var jo ikke en almindelig arbejdsvogn eller mæl-

kevogn af dem, ungerne altid sværmede på og omkring. Der var forskel. Det forstod drengen godt.

Somme tider drømte han, at det var ham selv, der var ligkusk, eller at han måske kunne blive det efter sin far, når han engang blev voksen, men han anede allerede tidligt, at det kun var en drøm, for han brød sig i virkeligheden ikke om hestene. De var smukke, men kedelige, og de lugtede grimt. Somme tider syntes han, at hans far lugtede lidt ligesådan, bare ikke slet så ramt. De to sorte heste var faderens stolthed, og han overlod ikke pasningen af dem til andre.

Ligkusken boede med sin familie i en lille lejlighed over stalden inde i gården, og det sidste han foretog sig hver aften, før de gik i seng, var at fodre hestene af.

Kort før drengen skulle begynde i skolen, kom han en tidlig aften ind i stuen til sin far, der sad i den højryggede stol ved vinduet og læste sin avis i den sidste rest af dagslys.

„Far," spurgte han. „Må jeg godt få en tandbørste?"

Ligkusken sænkede avisen, tog stålbrillerne af og stirrede på sin søn.

„En tandbørste!" udbrød han forbløffet. Både han og hans kone havde forlorne tænder, som blev skrubbet hver aften med en lille børste og lagt i et glas vand. Ingen af dem havde nogen sinde haft en tandbørste, så hvor fik knægten den slags nymodens ideer fra? „Hvad vil du dog med en tandbørste?"

„Børste tænder," sagde drengen. „Jeg vil børste mine tænder hver dag, så de bliver ligeså hvide som ligvognen."

Ligkuskens faderhjerte fyldtes af stolthed, glæde og rørelse. Han smilede sit lille ovale smil, og den næste dag fik drengen sin tandbørste.

Drengen begyndte i skolen den første april. Han var syv år, men lignede en tolvårig. Hans far fulgte ham i skole den første dag. De fleste af de andre drenge blev fulgt derhen af deres mødre, men ligkusken var en betænksom mand, og han tænkte, at drengen måske kunne blive drillet, fordi hans mor haltede.

Skolegården var overvældende, nærmest skræmmende. Den var delt tværs igennem af et stort plankeværk, og hvad der var på den anden side af plankeværket, vid-

ste drengen ikke; men her hvor de stod vrimlede det med drenge i alle aldre, der løb vildt og planløst rundt mellem hinanden tilsyneladende uden mål og med, og over det hele var der en infernalsk larm af hundredevis af barnestemmer. Drengen holdt sin far hårdt i hånden og ønskede, at han ville tage ham med hjem igen. Men førsteklasserne fik lov til at gå lige op i klassen med deres forældre uden at vente på klokken.

Drengen og hans far fulgte med strømmen, og på 1. sal blev de af en lille sirlig herre med guldbriller ført ind i et klasselokale, hvor børnene fik udleveret hver et skoleskema og en ABC. Drengen kom til at sidde ved siden af en lille pjevset fyr, der hed Magnus.

„Det betyder stor," hviskede han til drengen, der syntes, at han lignede en forpjusket spurveunge. Stor var han i hvert fald ikke. Ligkusken vendte mundvigene nedad. Knægten der så noget forsømt ud. Hans hår var uredt, der manglede knapper i hans trøje, og han havde huller på albuerne. Det naboskab huede ham ikke.

Den gamle herre fortalte dem, at han hed hr. Andersen og var deres klasselærer, og bagefter fulgte han dem ned i den nu tomme og øde gård. Her viste han dem, hvor retiraderne var, og her lærte de, hvor og hvordan de skulle stå på række, når klokken ringede. Den gamle lærer klappede drengen på skulderen og sagde, at han var en stor dreng, derfor skulle han stå bagest, og så var den skoledag forbi.

Selv om drengen var alene den næste dag, virkede skolegården allerede mindre skræmmende. De fleste af drengene fra hans klasse stod og trykkede sig op ad muren, men selv var han for stor til, at nogen prøvede på at banke ham, og stor nok til at kunne se, hvad der foregik. Han tænkte, at han nok ville komme til at synes, det var sjovt at gå i skole, men han skulle snart blive klogere.

Da klokken ringede, løb han hurtigt hen og stillede sig på sin plads bagest i rækken. Gårdvagten stod henne ved døren på en lille skammel og ventede på, at der skulle blive fuldstændig ro, før han kaldte klasserne ind, en ad gangen. Hans blik gled fra række til række og standsede ved den høje dreng.

„Hør du der, gå hen, hvor du hører til!" råbte han.

Alle vendte sig og stirrede på den høje dreng, som så sig forvirret omkring. Han syntes, læreren havde stirret lige på ham, men han stod jo på sin plads. Han kunne kende flere af dem fra sin klasse.

„Kan du ikke høre?" Læreren var vred nu.

Den høje dreng kiggede på de andre første-klasser i rækken ved siden af. Måske havde han alligevel taget fejl, tænkte han, og stillet sig i den forkerte række. Men der var slet ingen kendte ansigter i den anden række, så det kunne ikke være ham, læreren mente. Han blev stående på sin plads.

Et øjeblik efter stod læreren ved siden af ham. Hans ansigt var meget rødt og meget vredt. Han greb fat i den høje dreng og trak ham ved øret op til muren ved siden af døren.

„Jeg skal lære sådan en bengel at spille fræk! Nu kan du stå der, så skal jeg hilse på dig bagefter!"

Der gik en gysen gennem rækkerne. At „komme til muren" var galt nok, og at „blive hilst på" bagefter betød en eller to på kassen. Og lærer Berntsen slog hårdt.

Drengen vidste ikke, hvad der ventede ham, men frygtede det værste. Han var aldrig i sit liv blevet slået. Hans forældre havde aldrig løftet hverken stemme eller hånd imod ham. Han stod og tog sig til øret og begreb ikke, hvad han havde gjort, men det måtte være noget forfærdeligt.

En af de store drenge fnisede, og Berntsen så ud over rækkerne. „Var der nogen, der skulle have noget klinket?"

Ingen skulle have noget klinket, men der gik en skadefro hvisken gennem rækkerne. Berntsen havde dummet sig. Den høje dreng GIK i første klasse.

Berntsen begyndte at kalde klasserne ind. Første A! Første B! Da drengens klasse passerede Berntsen, standsede Magnus pludselig foran ham, pegede på drengen og sagde: „Han GÅR altså i vores klasse!"

Der blev fniset flere steder nu, og Berntsen blev rød i hovedet. „Hvad mener du?"

„Han går i vores klasse. Han stod på sin plads."

Berntsen så hen på den høje dreng. „Går du i første klasse?"

Drengen nikkede.

„Hvorfor sagde du ikke det?"

Drengen kiggede stumt på ham, og Berntsen betragtede ham med væmmelse.

Han måtte være oversidder. Sikkert flere gange oversidder. Måske en fra en anden skole.

Berntsen afskyede dumme børn.

Der herskede forventningsfuld stilhed i skolegården.

Hvad nu?

Berntsen følte, at han et øjeblik havde været ved at miste herredømmet over flokken. Børn var forfærdelige.

Et enkelt fejlgreb, og de tabte respekten for en. Han overvejede at lade drengen blive stående og stikke ham et par flade bare for at vise, hvem der bestemte, men indså, at det ville være uretfærdigt. Berntsen roste sig af aldrig at være uretfærdig. Streng, men retfærdig, sådan var han.

„Så gå," sagde han og så hurtigt ud over flokken. En af de store drenge stod og grinede, mens han hviskede noget til sin sidemand. Berntsen trak vejret lettet og strammede læberne. „Op til muren!" råbte han, og synderen sjokkede op til muren, mens flokken igen blev stille og respektfuld. De vidste, hvad der ventede ham. Berntsen forstod at sætte sig i respekt.

Drengen smilede forsigtigt til Magnus, da de gik op ad trappen. Han forstod stadig ikke helt, hvad han havde gjort forkert.

„Han er en røv," sagde Magnus, og drengen sendte ham et forskrækket blik. Man måtte ikke sige røv, og slet ikke om en lærer. Det var kun gadedrenge, der sagde sådan. Men Magnus lignede ikke en rigtig gadedreng, og han havde lige hjulpet ham ud af noget, der havde været som en ond drøm.

Magnus så på ham og grinede. Allerede dagen før havde han bestemt, at han ville holde sig til den høje dreng. De boede ikke langt fra hinanden, så de kunne også følges til og fra skole. Når han var sammen med den høje dreng, var der sikkert ingen, der turde tæve ham.

Drengen grinede tilbage, og fra den dag var Magnus og han venner for livet, men skolen var og blev en skuffelse.

Hr. Andersen var flink. De havde ham til alle fag. Regning, læsning, skrivning, bibelhistorie og sang. Regning var sjovt, men skrivning var et mareridt. Den høje dreng havde svært ved at styre sine lange arme, og pulten var alt for lav til ham. Tallene og bogstaverne hældede til alle sider, og siden var fyldt med sorte klatter, hvor han havde forsøgt at gnide fejlene væk med pegefingeren. Læsning gik nogenlunde, så længe de messede i kor. I-S IS S-I SI O-S OS S-O SO, men da de begyndte at læse rigtigt, var det, som om bogstaverne gik i kludder for ham.

Drengen tænkte, at det måske var, fordi han ikke havde briller på. Hans far brugte altid briller, når han læste. Hjemme prøvede han en eftermiddag at tage ligkuskens briller på og sætte sig med ABC'en, men det hjalp ikke spor. Tværtimod; bogstaverne flød rundt på papiret, og hans øjne løb i vand.

„Det kommer nok," trøstede hr. Andersen. „Rom blev ikke bygget på en dag, og du er jo flink til at regne. Du er en stor dreng."

I frikvarterne legede drengen med Magnus og de andre. Nu vidste de, at der var piger på den anden side af det store plankeværk, men det var strengt forbudt at kigge ind i pigernes skolegård.

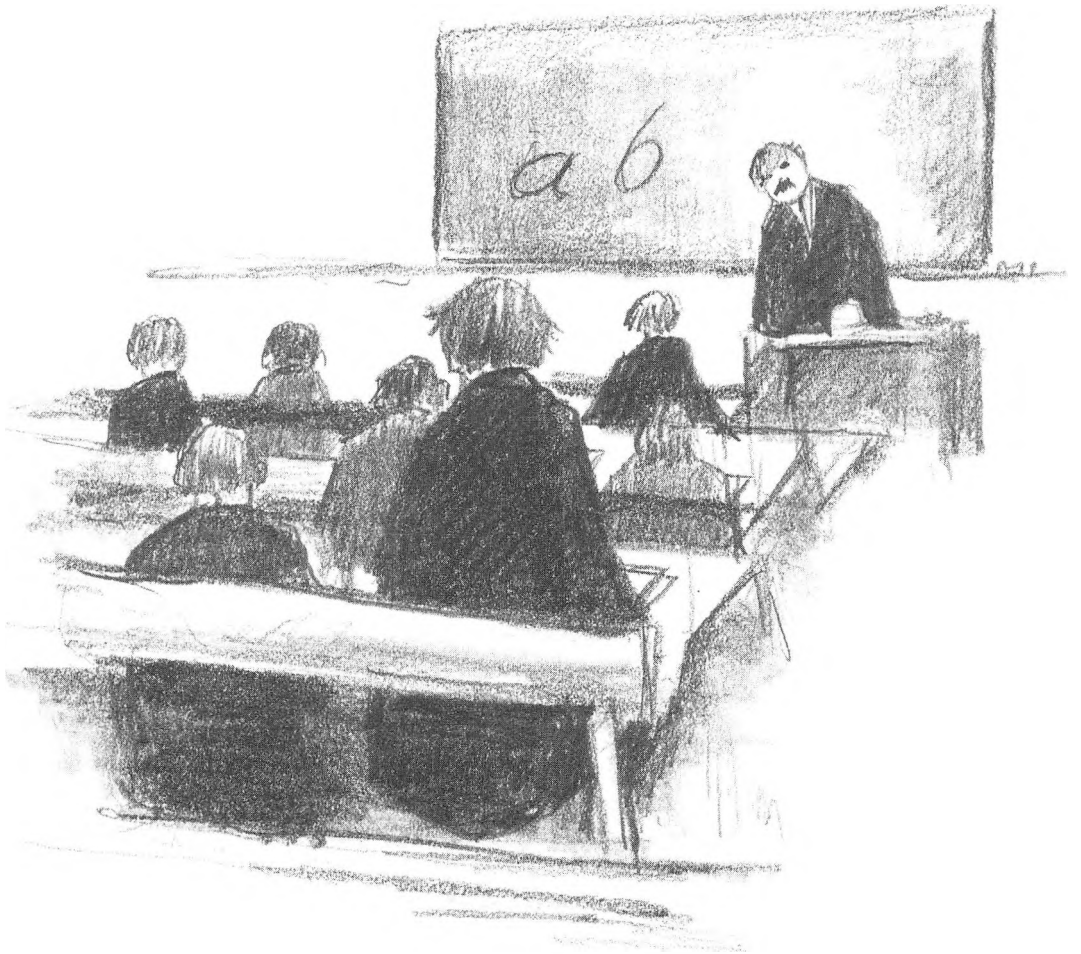
Magnus og nogle af de andre klatrede alligevel somme tider op på bænken for at kigge over plankeværket til de fremmede væsener, men Den høje dreng gjorde det aldrig. Han skulle ikke nyde noget af endnu engang at nedkalde Berntsens vrede over sig.

Det første år var egentlig slet ikke så slemt, og måske havde han virkelig lært at læse, hvis ikke hr. Andersen en iskold, blæsende martsdag var faldet død om af en hjertelammelse, da han cyklede hjem fra skole.

Den følgende morgen blev drengene kaldt sammen i skolegården. Inspektøren meddelt dem, at „vores kære overlærer Andersen er død", holdt en lille floromvunden tale og sluttede med at sige, at skolen var lukket resten af dagen. Et par af de store drenge råbte af gammel vane HURRA og fik øjeblikkelig et par på kassen. Den høje dreng følte sig med ét som en meget lille dreng, det var, som om hans eget hjerte blev klemt sammen, og han var lige ved at græde, selv om det var ham en trøst at vide, at hr. Andersen nu skulle ud at køre i ligvognen.

Magnus skævede tørøjet til ham. Den høje dreng var somme tider så underlig BLØD af sådan en stor fyr at være.

De havde vikar i de næste fjorten dage, men da de begyndte i 2. klasse, fik de hr. Berntsen til klasselærer. De skulle have ham til alle fag undtagen regning. Her fik de en ny ung lærer, som hed hr. Andersen ligesom deres gamle lærer og var ligeså rar.

Berntsen havde ikke glemt den store knægt, oversidderen, der havde fået ham til at gøre sig til grin året før. Han var over ham ved den mindste anledning. Skyndede på ham, når han prøvede at stave sig igennem de svære ord, eller når han gik i stå midt i et salmevers, og til sidst begyndte den høje dreng at stamme, så snart han åbnede munden.

„Åh, det er jo håbløst," sagde Berntsen så irriteret. Han flyttede drengen ned til den bageste pult og holdt helt op med at beskæftige sig med ham.

„Den knægt er håbløs," sagde han til regnelæreren. „Hvis ikke han var så stor, burde jeg lade ham dumpe. Han ter sig som en på ni år."

„Han ER kun ni år," sagde regnelæreren forbavset, men Berntsen så blot tomt på ham uden at opfatte ordene. End ikke når han så det på prent, sivede det ind, at den

høje dreng ikke var ældre end de andre i klassen. Det var, som om han havde en blind plet der. Han havde ikke fantasi til at forestille sig, at en ni-årig kunne se ud som en dreng på tretten eller fjorten år, og han havde en gang for alle vedtaget med sig selv, at knægten var oversidder og nærmest debil.

„Han er en røv!" sagde Magnus, og den høje dreng nikkede. Det var ganske vist ikke pænt at sige, men det var sandt.

Han og Magnus var altid sammen i deres fritid. De fiskede nede på havnen eller i åen, satte drager op, skød med flitsbuer, løb på skøjter eller kælkede. Ingen af dem fik lommepenge, men Magnus var entreprenant og havde tæft for at finde alle mulige småjobs, så de havde næsten altid penge på lommen. Blandt meget andet fangede de igler eller plukkede rævehaler til apotekeren, samlede olden til svinefoder og rejste kegler nede på Havnekroen. Det sidste fortalte de aldrig hjemme.

Og den høje dreng voksede og voksede. Han havde otte hele skiver rugbrød og en halv liter mælk med i skole hver dag. Når han kom hjem, fik han kaffe med smørrebrød, og om aftenen fik han varm mad. Det var altid opvarmet mad fra om middagen, for ligkusken ville have sin varme mad klokken tolv. Den høje dreng ville godt have haft varm mad, når han kom fra skole. På skolen var der skolebespisning for de fattigste børn nede i kælderen efter skoletid. Spiseskole blev det kaldt, og når den høje dreng gik forbi kældernedgangen, bølgede madlugten ud gennem den åbne dør og fik hans tænder til at løbe i vand.

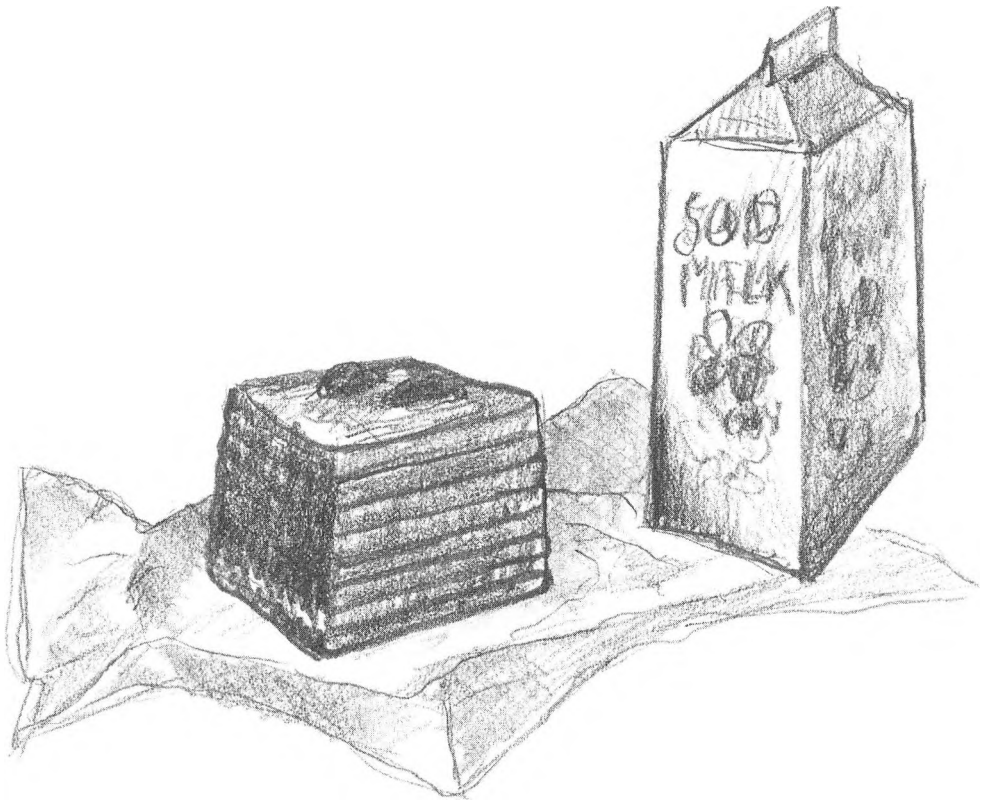
Da de kom i 3. klasse, begyndte Magnus at gå i spiseskole. De var ellers ikke sådan rigtig fattige ligesom dem oppe fra bakkerne, forklarede han, men hans mor var jo stukket af fra dem, og hans far kunne ikke finde ud af det der med at lave mad. Når Magnus var i spiseskole plejede den høje dreng at sidde ude på gelænderet ved kældertrappen og vente på ham, mens han blev mere og mere sulten.

„Vi kan bytte," foreslog Magnus. „Hvis jeg får to skiver af din madpakke hver dag, så kan du gå i spiseskole i stedet for mig."

Magnus kunne ikke fordrage spiseskolen. Af mange grunde. Det var flovt at gå der, man skulle sidde stille og spise pænt, og der var alt for meget mad. Sødsuppe og frikadeller, øllebrød og stegt flæsk, sagosuppe og lever. Og altid masser af kartofler. De øste op på tallerkenen, så han var ved at brække sig ved synet. Han ville hellere have et par af den høje drengs mellemmadder. De var meget mere lækre. Der var altid pålæg på over hele brødet. Rullepølse med sennep, leverpostej med rødbede, æggemadder eller frikadeller med surt.

„Det bliver opdaget," sagde den høje dreng skeptisk.

„Vel gør det ej," sagde Magnus. „Vi bliver aldrig talt eller noget. Der er ingen lærere, kun nogle koner."

De gjorde forsøget allerede dagen efter. Den høje dreng havde så mange sommerfugle i maven, at han var lige ved helt at tabe appetitten. De fik kærnemælkssuppe med rosiner og stegt medisterpølse.

„Du har da ikke været her før," sagde en tyk kone med røde arme, da hun øste op til ham.

„Nej," sagde han forskrækket.

„Så må du jo være sulten," sagde hun og gav ham en kæmpeportion.

Fra den dag overtog den høje dreng Magnus' plads i spiseskolen, og Magnus fik i stedet to af hans mellemmadder og hans plads på gelænderet. Det stod på i næsten et halvt år, indtil ligkusken fandt ud af det.

„Det skal ikke siges, at jeg ikke selv er i stand til at forsørge min familie," sagde han. „Der går du ikke mere."

Men siden fik drengen altid varm mad, når han kom fra skole.

Han var efterhånden lige så stor som en voksen mand, men han stammede stadig og lukkede ikke gerne munden op i timerne. Hvis ikke regnelæreren havde protesteret, var han blevet sat i hjælpeklasse de sidste to år af sin skoletid. Det slap han for,

men da han endelig som fjortenårig slap ud af skolen, var det alligevel lykkedes Berntsen at gøre ham dummere, end da han begyndte syv år tidligere. I hvert fald mere usikker og sky.

„Han var en røv!" sagde Magnus, når de talte om ham.

Magnus, der ikke var blevet ret meget større, blev bud hos en købmand, der lovede at tage ham i lære efter et år.

„Men vil du da være købmand?" spurte den høje dreng. „Du kan jo ikke engang regne."

„Nej, gu' vil jeg da ej være købmand," grinede Magnus. „Jeg vil bare lærer noget om handel. Fatter er god til at lave ting, men han kan ikke sælge dem. Når jeg har lært at handle, skal jeg nok få gang i det."

Hans far havde en lille æskefabrik. Den høje dreng syntes nu ikke, det var meget af en fabrik. Der var kun Magnus' far og to-tre fjorten-års piger. Et par dage om ugen passede pigerne sig selv, når fabrikanten kørte ud og besøgte potentielle kunder med kollektionen i en kuffert foran på cyklen. Somme tider var pigerne væk i længere tid, så vidste drengen, at han ikke skulle spørge, hvordan det gik.

Selv havde den høje dreng fået plads som cykelbud i byens fineste herremagasin. Det var vognmanden, der havde skaffet ham pladsen. De plejede ellers ikke at ansætte bude, der var under seksten år, men han var så høj, at han sagtens kunne magte budcyklen og bære de store pakker. Lønnen var god, og han fik fri uniform. En om året af mørkegrønt klæde, skræddersyet på forretningens eget værksted, og tilsvarende kasket med blank skygge. Første gang han havde uniformen på, holdt han op med at stamme. Men sko måtte han selv lægge til, og træsko blev ikke accepteret.

Han brugte nummer 47, og skotøjshandleren rystede på hovedet. „Vi må håbe, du snart holder op med at vokse," sagde han. „Ellers skal du til at have dine sko syet."

Men den høje dreng blev ved med at vokse. Da han fyldte seksten, var han 196 cm, og skotøjshandleren måtte skrive et par sko hjem fra Tyskland.

Magnus var også pludselig skudt i vejret. Ligefrem høj blev han aldrig, men alligevel en rigtig pæn fyr, som pigerne altid smilede til. Han var stadig lige driftig og tuskhandlede lidt i sin fritid. Lærlingelønnen rakte jo ikke langt. Han brugte at købe et parti ukurante varer, som han så cyklede ud på landet med om søndagen og solgte til bønderne. De fleste af de ekstra penge, han tjente, brugte han på tøj. Magnus blev faktisk lidt af en dandy at se på i sin fritid. Han gik med vest og urkæde og røg ægyptiske cigaretter.

Da de blev atten, begyndte de at gå på danserestaurant lørdag aften.

Ligkusken var rystet. Danserestaurant. Han forbød sin søn at gå den slags steder.

De sad og spiste grønkålsuppe, den høje dreng og begge forældrene.

„Jeg går alligevel," sagde den høje dreng.

„Jeg forbyder dig det," sagde ligkusken uden at hæve stemmen. „Her i huset er det mig, der bestemmer. Du er stadig kun en grøn knægt. Danserestaurant!" tilføjede han fnysende. „Har man hørt mage!"

Den høje dreng lagde skeen fra sig på bordet, så på sin far og vendte langsomt og velovervejet bunden i vejret på sin fyldte tallerken. Grønkålsuppe, gulerodsskiver og kartoffelstumper flød ud over voksdugen.

Hans mor stirrede på ham og begyndte at græde stille.

Den høje dreng rejste sig. „Jeg går alligevel."

Ligkusken sad et øjeblik og nikkede tavst et par gange. „Ja ja," sagde han endelig. „Ja ja, det gør du vel så. Tør nu bare det der op, og sæt dig så ned og spis færdig."

Det var første og eneste gang, den høje dreng havde gjort oprør. Moderen tørrede øjnene og så på sin mand. De forstod begge to, at deres søn nu var voksen.

Det var i februar 1940, drengen var to meter og syv centimeter, og derved blev det. Ude i byen blev han kaldt Den høje mand.

„Til næste år, når jeg er udlært, rejser jeg til Amerika," sagde Magnus. „Over til min farbror. Han skriver, at han endelig er ved at få gang i det."

„Der er krig," sagde Den høje mand.

„Årh, den er sgu' da ovre til den tid."

„Hvad laver han?"

„Æsker," grinede Magnus. „Hvad med dig?"

„Jeg skal til at lære at køre bil. Firmaet betaler. De vil købe en bil nu. Hvor længe bliver du derovre?"

„Kun et halvt år. Så kommer jeg hjem og banker fabrikken op, og så kan du blive lagerforvalter hos mig. Du er god til at regne, og du behøver ingen stige, når du skal se, hvad der er på hylderne."

Den høje mand fik sit kørekort, men der blev ikke købt nogen bil, og Magnus kom ikke til Amerika, da han var udlært. Krigen var ikke forbi, tværtimod, den havde bredt sig. Magnus blev hjemme og begyndte at banke forretningen op, som han havde lovet. Sælge kunne han, det kneb bare med at skaffe varer, men desto mere rift var der om dem, der var. Han tog toget ud til et område, som han så cyklede tyndt, og havde sideordnede kollektioner med på bagagebæreren. Han skabte sig et tæt net af forbindelser, som han senere hen fik megen nytte af.

Om lørdagen gik han og Den høje mand stadig på danserestaurant. Somme tider cyklede de også ud på landet og gik til bal på kroer og i forsamlingshuse. Magnus dansede godt, han var smart i tøjet og altid fuld af sjov, så pigerne havde et godt øje til ham. Det gav somme tider anledning til ballade, når en eller anden bondekarl følte sig gået for nær, men så snart der var slagsmål i luften, trak Magnus bare ned i vesten, rettede på sine manchetter og sagde henkastet. „Jeg slås af princip aldrig. I må klare det med min makker der." Det der „af princip" burde egentlig have skaffet ham et par øretæver, men det slog som regel bondekarlene helt ud. Var det ikke nok, behøvede de bare at kaste et blik på Den høje mand, der tårnede sig op over dem, mens han smilede ovalt som sin far. Smilet dækkede i virkeligheden over usikkerhed. Den høje mand vidste ikke, om han overhovedet KUNNE slås, han tvivlede selv på det, men heldigvis kom det aldrig til en prøve.

Magnus havde altid en kæreste, men de skiftede så tit, at Den høje mand dårligt nåede af lære dem at kende. Selv fandt han ikke rigtig nogen. Han sad mest og kigge-

de på de andre, når de dansede. Magnus prøvede at finde egnede emner til ham. Det var altid store piger, han kom slæbende med. Enorme piger. Der var en, der blev kaldt Lange-Grete, og en anden der blev kaldt Salon-elefanten. Den høje mand så på dem og rystede på hovedet, han fandt dem afskyelige. Senere begyndte de begge to at gå med tyskerne. Det undrede ham ikke. Der var vel ikke andre, der ville have dem.

I marts 1944 giftede Magnus sig pludselig med en af sine kærester. Hun hed Jytte, havde et sødt ansigt og en nogenlunde skikkelse, men tykke ben. Hendes far var trafikassistent ved privatbanerne. Det høje mand var lidt skuffet. Han havde egentlig ventet, at Magnus ville have gjort et bedre parti. Hvad med alle de store gårdmandsdøtre, der sværmede om ham?

Magnus rystede på hovedet. „Bønder!" vrængede han. „Du kender sgu' da bønder. 'Hår han nøj?' siger de, og hvis man ikke 'hår nøj', er det bare med at holde fingrene væk. Desuden er hun gravid."

„Derfor behøver du da ikke at gifte dig," indvendte Den høje mand, men uden overbevisning, for kun en skidt fyr løb fra sit ansvar og lod pigen sidde med skammen.

„Man er vel en gentleman," sagde Magnus. „Desuden har jeg allerede én, jeg betaler til. Det bliver for dyrt i det lange løb. Og når jeg engang dør og efterlader mig en blomstrende virksomhed, vil jeg sgu' heller ikke have, at der stiller en hel stribe uægte unger, der skal arve mig."

„Nåh nej," sagde Den høje mand og så undersøgende på ham. Magnus havde aldrig fortalt ham, at han havde et barn, han betalte til. Måske skammede han sig. Moderen var nok „en af den slags piger".

Nogle måneder senere ansatte Magnus Den høje mand som lagerforvalter. I virkeligheden var han altmuligmand. Værkfører, lagerarbejder, bud og gårdmand, men Magnus betalte ham pænt. Fabrikken var omsider begyndt at kaste noget af sig.

„Jeg er nødt til at have én herhjemme, jeg kan stole på," sagde Magnus. „Når jeg selv er ude at sælge. Baglandet skal sgu' være i orden. Det er det, de fleste knækker halsen på, og fatter magter det ikke."

De var igen begyndt at gå ud sammen om lørdagen. Magnus var snart blevet træt af at sidde hjemme i sofaen og flette fingre med Jytte.

De gik mest ud i Vejle eller Horsens, men senere, da krigen var forbi, tog de somme tider en taxa helt til Kolding eller Århus. Jytte var aldrig med. Først var hun jo gravid, og senere var der barnet. Sandt at sige var hun også blevet temmelig konet at se på efter fødslen. Hun hørte ligesom ikke længere hjemme den slags steder.

I 1946 døde Den høje mands mor ligeså stilfærdigt, som hun havde levet. Han blev forbavset over, hvor meget han savnede hende. Den lille stille kone havde fyldt mere i hans liv, end han havde været klar over.

Ligkusken sad selv på bukken, da hun blev kørt til kirkegården. Sådan ville hun havde haft det, sagde han. Han var fyldt 70 år nu, og Den høje mand opdagede pludselig, at hans far var blevet en gammel mand. På en måde lignede han sig selv, som han sad der på bukken, men det var som om, han var skrumpet og virkede næsten gennemsigtig. Man kunne tvivle på, om der i det hele taget var en krop inden i den sorte kavaj.

„Når din far dør, køber vi en bil i stedet for vognen her," sagde vognmanden, som var med til at bære, og Den høje mand nikkede. Han kunne ikke forestille sig andre på sin fars plads.

Bilen blev købt mindre end et halvt år efter, længere overlevede ligkusken ikke sin kone. De havde besvær med at finde en kusk til at køre rustvognen, og ham de fandt

så helt forkert ud, syntes Den høje mand. Efter begravelsen blev hestene skudt, vognmanden gjorde det selv, og det var så det.

Magnus var ikke hjemme, da ligkusken døde. Han var omsider taget over til sin onkel i Amerika. Han havde overladt fabrikkens drift til Den høje mand og sejlede fra Stockholm med en hel kuffert fyldt med kongelige juleplatter. Han havde hørt, at der var penge i dem derovre.

Han var væk i tre måneder og kom hjem med en Buick, der var så bred, at den fyldte hele hovedgaden, når dørene blev lukket op.

Den styrkede kreditten, så kort efter begyndte han at udvide fabrikken. Samtidig blev den døbt om til Magnus Poulsen Emballage eller MP-Emballage.

Magnus havde hovedet fyldt med ideer.

„Pap og papir!" sagde han. „Det er sgu' meget godt! Fatter kan godt få lov at blive ved at nusse med sine æsker, men der er masser af nye ting på vej. Bare vent og se! Og vi skal være med fra begyndelsen. Nej sgu', vi skal ikke bare være med, vi skal være et hestehoved foran alle de andre!"

Den høje mand havde forlovet sig, mens Magnus var væk. Med Ellinor, en af pigerne på fabrikken. En lille tynd, bleg pige, der så ud, som om hun var vokset op under et kar. Hun var 22 år, men lignede en på seksten.

„Ellinor!" råbte Magnus forbløffet, da han fik nyheden.

„Mener du Lillenor? Vores Lillenor?"

Den høje mand nikkede.

„Man kan sgu' da heller ikke vende ryggen til, før ... hvad vil du med hende?"

„Gifte mig," sagde Den høje mand.

„Det kan du da ikke mene! Hun er ikke større end tobak for en skilling, og hun har hverken til gård eller gade."

„Jeg kan bedst lide små piger."

„Ja, det kan jeg forstå! Men alligevel ... Lillenor! Hun er sgu' ikke engang halvanden meter."

„En femoghalvtreds," indvendte Den høje mand stødt.

„Nåh ja, hvad fanden betyder fem centimeter til eller fra. Du er alligevel en meter højere. Det er sindsygt."

„Jeg elsker hende," sagde Den høje mand, og Magnus så forbavset på ham. Den høje mand kunne somme tider sige de særeste ting. Følsom, dér var ordet. Det var det, han var.

Lillenor og Den høje mand holdt bryllup et par måneder efter. Vognmanden havde fået en lejlighed ledig i forhuset, som han tilbød dem, og så var der jo ingen grund til at vente.

De blev gift på rådhuset, men Lillenor var hvid brud og lignede en konfirmand. Magnus var forlover, og Jytte var gravid igen. Hun rettede geskæftigt på Lillenors slør og så ud, som om hun var brudens mor.

Lillenors forældre og hendes fire søstre var ikke med på rådhuset. De sagde, at havde det været kirkebryllup, var det noget andet, men sandheden var, at de syntes, det var lidt pinligt, at hun skulle giftes med Den høje mand. De var alle seks ligeså små som Lillenor, men faderen var omtrent ligeså bred som han var høj, og han lignede en overskåren kæmpe.

Den høje mand gav bryllupsmiddag på byens bedste hotel, og her var Lillenors familie med. Før middagen, mens man ventede på brudeparret, som var henne for at få taget brudebilleder, sad de stive som små saltstøtter og mælede ikke et ord.

Fotografen var lidt af en kunstner. Han anbragte Den høje mand på en skammel med Lillenor stående ved siden af, og resultatet blev et nydeligt brystbillede med lige det rette størrelsesforhold mellem brud og brudgom. Fotografen var selv så stolt af sit kunstværk, at han lod billedet forstørre og udstille som reklame for sin kunnen, og han blev siden meget søgt.

Da Den høje mand og hans brud endelig dukkede op, så Magnus fra Lillenor til hendes far, mor og fire søstre, hvorpå han vendte sig om mod Den høje mand med et skævt smil og sagde:

„Tillykke, Snehvide!"

Lejligheden var ikke særlig stor, men der var højt til loftet, og det satte Den høje mand pris på efter i ti år at have gnedet lofter i sine forældres lejlighed. Der var kun to værelser, men det var nok til to mennesker, og børn skulle de ikke have. Det havde Den høje mand bestemt.

Det skulle ikke gå Lillenor, som det var gået hans mor. Og Lillenor var enig med ham. Foreløbig.

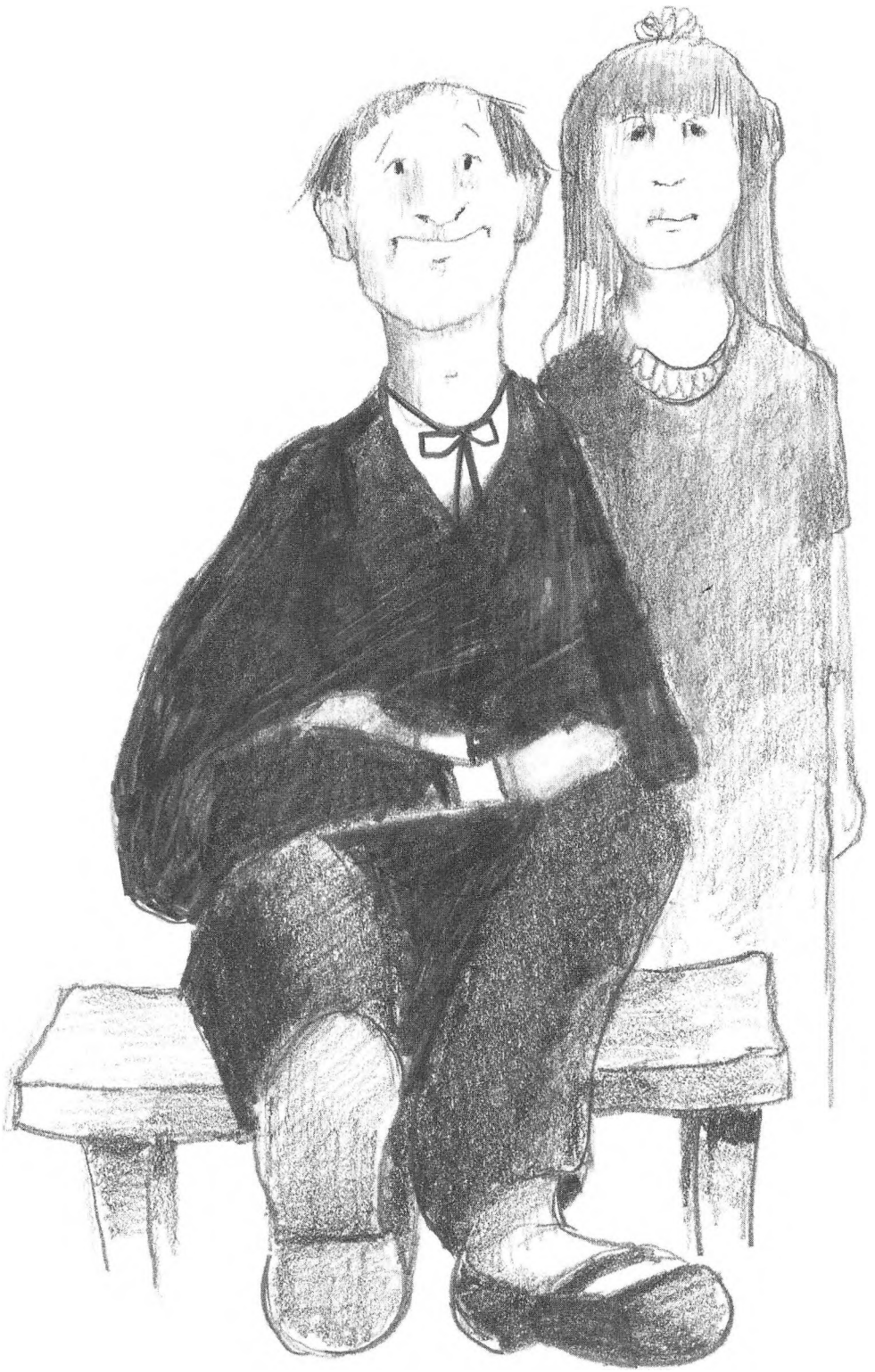
Den høje mand havde fået ligkistesnedkeren til at lave en dobbeltseng i overstørrelse. Den fyldte næsten hele soveværelset, og madrasserne var specialfremstillet.

Han bar sin brud over dørtærsklen og satte hende forsigtigt ned på gulvet, da de var kommet ind i stuen.

Lillenor så sig om. I stuen stod ligkuskens gamle møbler, som Den høje mand havde båret over gården dagen før. Nu så han på dem med Lillenors øjne og opdagede, at de virkede meget mere slidte her, end de havde gjort i den gamle, mørke lejlighed.

„Vi kan købe nye møbler," sagde han.

Lillenor nikkede.

„Dem må du hellere vælge," fortsatte han. „Og gardiner. Køb, hvad du vil have. Den slags forstår kvinder sig bedst på."

Lillenor nikkede og lod blikket glide stuen rundt, så nikkede hun igen, som om hun slog noget fast. Der var et lille tilfreds drag om hendes mund. Den høje mand betragtede hende spændt.

„Her er også badeværelse," sagde han.

Lillenor vendte sig om og så smilende op på ham, så han blev helt svimmel af lykke. Stadig smilende tog hun sløret af og begyndte at knappe kjolen op.

„Så lad os gå i bad," sagde hun.

Den høje mand havde ikke troet, at nogen kunne være så lykkelig. Hver morgen, når han vågnede, varede det lidt, før han vovede at lukke øjnene op af frygt for, at det hele var en drøm. Men hver morgen lå Lillenor der ved siden af ham i ligkistesnedkerens enorme dobbeltseng og åndede næsten lydløst som et lille barn.

Han kunne ligge i flere minutter og bare se på hende og fryde sig over sit usandsynlige held, før han endelig sagte svingede sine lange ben ud af sengen og listede ud på badeværelset. Han vågnede altid tidligt, og Lillenor ville gerne have sin morgensøvn. Når han var kommet i tøjet, gik han en lille tur ned om havnen, og på hjemvejen hentede han friskbagt brød hos bageren. Først når han havde sat vand over til kaffe, gik han ind og vækkede Lillenor, så de kunne drikke morgenkaffe sammen.

Lillenor var også lykkelig. Hun trivedes i sin husmoderrolle. Hun var pillen og proper. Lejligheden blev holdt perfekt, hun syede og stoppede, og maden stod på bordet på klokkeslæt to gange dagligt, klokken tolv og klokken seks. Hun havde ladet stuen male og tapetsere, købt gulvtæppe, gardiner og nye møbler. Hun havde fået et helt kaffestel og et halvt spisestel i kongeligt porcelæn, det muselmalede med halvblonde. Resten af spisestellet kunne hun få efterhånden. Den høje mand tjente godt, og han havde haft penge i sparekassen. Hun var også begyndt at samle på tretårnet sølv, muslingemønstret. Hun havde allerede seks teskeer, som kom frem, når moderen og søstrene kom til eftermiddagskaffe. Den første gang vendte de dem diskret for at tælle tårnene, kiggede på det muselmalede og sukkede let. Lillenor MANGLEDE i det mindste ikke noget.

Hun så også godt ud. Hun var blevet rundere, der var kommet fylde både her og der og rødme på begge kinder og læber. Det lidt gustne og jordslåede var helt forsvundet. Søstrene mistænkte hende for at bruge kunstige midler, måske ligefrem make-up, men det var ren og skær trivsel.

Magnus bemærkede det også.

„Hun er sgu' blevet helt køn, din lille pige," sagde han. „Det klæder hende at have fået lidt mere sul på kroppen. Nu er der da noget både til gården og til gaden."

„Jah, hun er køn," nikkede Den høje mand. „Men det har jeg nu altid syntes, hun var. Og hun er stadigvæk slank. Jeg kan bedst lide små piger."

„Det kan jeg også," sagde Magnus med et suk.

Jytte havde fået sit tredie barn. Hun havde taget tyve pund på for hvert barn, og de overflødige pund var ikke særlig godt fordelt. Ansigtet var sødt, men billedet forsvandt næsten i indramningen.

MP-Emballage voksede og trivedes også, så Magnus havde ikke selv tid til at lægge sig ud. Han ville hele tiden være sit hestehoved foran. Nu havde han over tres mand i arbejde. Der var både bogholder og kontordamer, lagerforvalter og værkfører, arbejdsmænd og piger. Han havde også altid en privatsekretær, som han tog med på forretningsrejse, men det var med sekretærerne som med kæresterne i sin tid, de skiftede så hurtigt, at man ikke nåede at lære dem at kende.

Og så var der selvfølgelig Den høje mand. Driftschef blev han kaldt og fik lønforhøjelse igen. Han var den højest gagerede på stedet. Han købte en bil, en brugt Hillman, og Lillenor begyndte at tale om sommerhus eller kolonihave.

Magnus kunne ikke undvære ham. Han var hans eneste faste punkt, omdrejningspunktet midt i den snurrende, svimlende verden, han selv havde skabt og skabte forfra hver eneste dag.

Han var altid på farten, var Magnus, altid i gang med nye projekter. Han havde stadig tæft for en god forretning. Det var, som om intet kunne mislykkes for ham. Alt hvad han rørte ved blev til guld.

Han havde købt et stykke jord uden for byen for en slik og ingenting. Måske med henblik på senere udvidelser, måske fordi han vejrede, hvad der var i vinden, og pludselig begyndte byen at vokse den vej ud.

Grundpriserne steg skyhøjt, og Magnus behøvede blot at stille op ved kasse 1 og hæve gevinsten.

„Sikke et system," sagde han hovedrystende og satte kryds ved grundskyld, dr. Starcke og retsforbundet med den ene hånd, mens han skovlede pengene ind med den anden. „Det er sindssygt! Vi ender med at gå på røven allesammen!"

„Foreløbig går det da meget godt," sagde Den høje mand.

„Ja, VI skal sgu' nok klare os," sagde Magnus. „Nu er der penge til at udvide igen. Vi bygger sgu' en helt ny fabrik."

Han havde allerede købt et stykke jord og var langt inde i sit nye projekt. Arkitekterne og ingeniørerne var i gang, og Magnus var i Amerika for at se på nye maskiner.

„Det ender med, at du har flere hundrede mand i arbejde," sagde Den høje mand.

Magnus rystede på hovedet. „Det ender med, at vi kun er os to," sagde han. „Maskinerne tager over."

„Hvor skal folkene så få deres penge fra?" spurgte Den høje mand.

„De stiller bare hver fredag og får deres ugeløn. Produktionen er der jo stadigvæk. Den betaler."

„Det bliver ikke så sjovt," sagde Den høje mand.

„Næh," sagde Magnus. „Det bliver ikke så sjovt." Han så på Den høje mand og grinede. „Men så finder vi sgu' bare på noget andet."

De gik ikke mere ud sammen om lørdagen. Magnus var på farten hele ugen, spiste middag med forretningsforbindelser og gik på natklub i de store byer. Når han endelig havde et par dage hjemme, trængte han til at hvile ud. Den høje mand ville også hellere være hjemme hos Lillenor, når han havde fri. Men de drak tit en øl sammen lørdag efter arbejdstid. De var begyndt at holde klokken et om lørdagen. MP-Plast var den første virksomhed i byen, der indførte begrebet weekend. Det var også noget Magnus havde lært hos sin onkel i Amerika. Han var jævnligt derovre og kom altid hjem med nye ideer.

„Plast!" sagde han. „Det er det, vi skal satse på."

Den høje mand hørte ikke rigtig efter. Han var bekymret.

„Jeg tror Lillenor er gravid," sagde han.

„Tillykke," sagde Magnus.

„Nej," Den høje mand rystede på hovedet. „Hun er for lille. Men jeg VED det jo ikke. Det er bare noget, jeg tror."

„Hvorfor?" spurgte Magnus.

„Hun er ... anderledes."

„Spørg hende," foreslog Magnus.

„Vi skulle ikke have børn. Det var ikke meningen. Jeg kan ikke forstå det, hvis ... Jeg har altid brugt godonger."

„Jeg har læst et sted, at dem der sidder og pakker dem, synes, det er verdens største vittighed at prikke hul i nogen af dem."

„Det er løgn!"

„Det har jeg læst."

„Svineri!" sagde Den høje mand. Han så på Magnus. „Hvis det nu er sådan, ikke? Så har du vel ikke en adresse?"

Det varede et øjeblik før Magnus forstod, hvad han mente. Så rystede han på hovedet. „Ikke mere. Det er tre år siden, jeg sidst har haft brug for det. Det var en læge, men sidste år røg han i spjældet for at gøre det."

„Nåh, ham," sagde Den høje mand.

„Og du må ikke lade hende gå til en kvaksalver. Det kan tage livet af hende."

„Vil du godt prøve, om du kan skaffe en adresse? På en læge. Du kender mere til den slags. Har flere forbindelser."

„Måske vil hun gerne have barnet," sagde Magnus. „Hvorfor ikke lade hende få det?"

„Hun er for lille," gentog Den høje mand.

„Der er sgu' masser af små piger, der får børn."

„Ikke med mig," sagde Den høje mand. „Du ved, hvordan det gik min mor. Tænk, hvis Lillenor får sådan en som mig."

„Man har sgu' aldrig før hørt om nogen, der fik et barn på over to meter," grinede Magnus.

„Du ved godt, hvad jeg mener," sagde Den høje mand. „Prøv i hvert fald at skaffe en adresse, ikke?"

„Okay," sagde Magnus. „Men spørg hende først. Måske er det falsk alarm. Og hvis ikke, kan du jo ikke tvinge hende."

Den høje mand fik aldrig spurgt Lillenor. Han turde ikke rigtig. De havde ikke talt om det med børn, siden de var forlovede. Dengang var de enige, men hvad nu hvis Lillenor havde fortrudt? Så var det måske dumt at bringe emnet på bane, hvis der ikke var grund til det.

Og det var der åbenbart ikke. Han holdt øje med hende i smug og blev mere og mere sikker på, at han havde taget fejl. Det lille hemmelighedsfulde smil, han sommetider syntes at have set, betød nok alligevel ingenting. Desuden så han det aldrig mere.

Nogle uger senere var Den høje mand ude for et uheld på fabrikken. Det var første gang i alle de år. Han havde aldrig før haft en sygedag, aldrig et uheld.

Bagefter kunne man spørge, hvorfor det lige skulle ske den dag.

Måske tænkte han på andre ting.

Måske var det bare skæbnen.

Han kom ned i lagerhallen og sprang op på en truck, der netop kom kørende. Noget han havde gjort hundreder af gange. Truckføreren drejede hovedet og grinede til ham.

Han vidste, at han som sædvanlig skulle slå et stort sving ned gennem hallen og køre op foran døren til Den høje mands kontor. Det var en leg de to havde sammen. På vejen passerede de under en tværbjælke, der var så lav, at Den høje mand skulle gå lidt ned i knæene. Det var noget, han gjorde helt automatisk. Kun ikke den dag. Trucken kørte under bjælken, og Den høje mand bragede hovedet lige ind i den og blev slået bevidstløs.

Truckføreren standsede. De andre kom løbende til og stod rundt om Den høje mand, der lå så lang han var på gulvet med lukkede øjne. Det varede kun et øjeblik, så slog han øjnene op, og de trak allesammen vejret lettet. Det var nok ikke så alvorligt.

Den høje mand rejste sig forsigtigt, tog sig til hovedet og gik ud på toilettet og brækkede sig.

„Han har fået en hjernerystelse," sagde truckføreren, og de andre nikkede.

Den høje mand kom tilbage. „Jeg tror, jeg tager hjem resten af dagen," sagde han.

Truckføreren så på sit ur. Klokken var halvtre.

„Vil du ikke hellere ind og ligge på kontoret?" spurgte han.

Den høje mand rystede forsigtigt på hovedet. Der var ikke noget at ligge på, og læderbriksen på Magnus' kontor var for kort. Det eneste sted, han kunne ligge, var hjemme på ligkistesnedkerens seng.

„Nej, jeg vil hjem," sagde han.

De andre kiggede på truckføreren.

„Skal jeg ringe til din kone og sige, at du kommer?" spurgte han.

Den høje mand smilede svagt. „Det kan du ikke. Vi har ikke telefon."

Der var dødsstille, mens han gik tværs over hallen. De andre blev stående og betragtede ham i tavshed, til han nåede porten og forsvandt. Så vendte de sig om mod

truckføreren, der så på dem og trak på skuldrene. „Jeg gjorde, hvad jeg kunne, venner," sagde han. „Jeg gjorde, hvad jeg kunne."

Allerede i bilen på vej hjem begyndte Den høje mand at føle sig bedre tilpas og syntes, det virkede helt forkert, at han kørte her og holdt fri midt på klaren eftermiddag. Det var stadig sommer, selv om man skrev september. Måske var det årets sidste sommerdag.

Han overvejede at køre tilbage til fabrikken igen, men opgav det. Det ville se for dumt ud.

Døren var låst, da han kom hjem. Så var Lillenor ikke hjemme. De låste aldrig døren, når de var hjemme. Hvis ikke hun kom før ved femtiden, ville han ikke nævne noget om uheldet, tænkte han, mens han låste døren op. Han ville bare sige, at han havde taget tidligere fri, selv om det nok ville undre hende. Det havde han aldrig gjort før, men han ville ikke gøre hende urolig.

Han gik ind i stuen og så Lillenors småblomstrede sommerkjole ligge over en stol, og i det samme hørte han lyde inde fra soveværelset. Stønnen. Hans hjerte knugedes sammen af frygt. Lillenor måtte været blevet syg. I to skridt var han henne ved sovekammerdøren og skubbede den op.

Det forekom ham, at han stod der et helt liv, men i virkeligheden varede det kun brøkdele af sekunder, før det gik op for ham, hvad der foregik.

Lillenor og Magnus. Magnus og Lillenor.

Han åbnede munden, og en svag lyd undslap ham. En underlig lille tynd piben, som ingen af de to hørte.

Så drejede han lydløst om på hælen og gik ud i køkkenet og hentede kødøksen. Det var på en måde, som om han havde ventet på dette øjeblik hele sit liv og vidste præcis, hvad han skulle gøre.

Den høje mand stod ved vinduet og tænkte tanker, mens solen langsomt sank bag husene på den anden side.

Han tænkte på sin barndom, på sin mor og på ligkusken, der sad på bukken med sin høje hat og sit ovale smil. Han tænkte på lærer Andersen og lærer Berntsen og på ligvognen med de sorte silkedraperier og de skinnende sorte heste, som ingen af dem ville komme til at køre med. Men mest tænkte han på sig selv og Magnus og Lillenor.

Han tænkte på, at han ikke længere kunne leve sammen med Magnus, men han kunne heller ikke leve uden. Og han kunne ikke længere leve sammen med Lillenor, men han kunne heller ikke leve uden.

Han stod der en time eller måske mere, og imens sad Lillenor krøbet sammen op mod hovedgærdet i det ene hjørne af ligkistesnedkerens store seng og betragtede ham ufravendt uden at røre sig og uden at sige ord.

„Tag dit tøj på, Lillenor," sagde Den høje mand endelig uden at vende sig om.

Lillenor stod lydigt op uden at se på Magnus' nøgne krop.

Der var tykt klæbrigt blod på hendes hals og bryst, men hun trak sit undertøj på tilsyneladende uden at bemærke det. Så gik hun ind i stuen, og et øjeblik efter stod hun i døren i sin småblomstrede sommerkjole. Hun lignede en lille pige, der vil vise sin nye kjole frem.

Den høje mand vendte sig langsomt og så på hende.

Hun var så lille og så smuk, så hjerteskærende smuk, og han elskede hende så højt.

Han gik hen mod døren, og hun gik til side for at lade ham passere.

„Kom, Lillenor," sagde han og tog hendes hånd.

De gik hånd i hånd ned mod havnen og langt ud af Strandpromenaden, indtil Den høje mand drejede fra og gik ned til stranden.

Solen var gået næsten helt ned. Kun nogle få forsinkede stråler legede endnu med de bittesmå hoppende bølger.

Den høje mand stod et øjeblik i strandkanten med Lillenors hånd i sin, så slap han hende og trak langsomt sine sandaler af, først den ene og så den anden, og stillede dem pænt ved siden af hinanden.

Han tog igen hendes hånd.

„Jeg elsker dig, Ellinor," sagde han.

Lillenor nikkede stumt.

„Kom så", sagde han.

De gik langsomt ud i vandet. Den høje mand passede på ikke at tage for lange skridt.

Vandet skyllede blodet af Lillenors bryst og hals.

Først da vandet nåede Den høje mand til skuldrene, slap han hende. Ingen kunne se, hvor hun var forsvundet.

Den høje mand gik videre alene, mens han stadig tænkte tanker.

Han tænkte, at han i grunden var et meget lykkeligt menneske.

Han havde haft en god barndom, og han havde haft et venskab, som kun er de færreste beskåret. Han og Magnus havde været venner i femogtyve år, og der havde aldrig, aldrig været et ondt ord imellem dem.

Han havde fået den pige, han elskede, og han var aldrig, aldrig holdt op med at elske hende.

Vandet gik ham til hagen nu, men Den høje mand gik videre. Horisonten var forsvundet. Han så kun de små hoppende bølger.

En af dem fyldte hans mund, og Den høje mand nåede kun lige at tænke: „Jo, jeg har virkelig været en meget lykkelig mand!"

Udsendt af
VEJLE SYGEHUS
JULEN 1991

Den høje mand

Af
Kirsten Holst

Illustreret af
Albert Bertelsen

Det i denne publikation indlagte
træsnit er skåret af Albert Bertelsen
og trykt fra den originale stok.

Bogen er sat med Times New Roman
og trykt i bogtryk og offset
af
Aktieselskabet
Schweitzers Bogtrykkeri
Vejle

Trykt i 2160 eksemplarer